

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LIV. Ч. 60. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, середа, 27-го березня 1946. No. 60. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, March 27, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свобода“: BErgen 4-0287. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРОДОВЖЕННЯ НАРАД ХХІ. КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ В ПІТСБУРГУ

У першому дні нарад Конвенція зосередила свою працю до правильної організації своєї праці. В першу чергу вибрала президію, в якій склад війшли: предсідник д-р Павло Дубас з Філадельфії, заступниками: дел. Іван Іванчук з Літторету і дел. Петро Кучма з Нью Йорку. Першим секретарем вибраний дел. Володимир Гіряк з Торонто (Канада), а другою секретаркою делегатка Марія Демидчук з Брукліна. Н. Й. Президія назначила пресову комісію в такому складі: дел. Степан Шумейко з Ньюарк, Н. Дж., дел. Теодор Литвинюк з Джерзі Сіті, Н. Дж., і дел. Степан Палівода з Клівленд, Огайо. Вибір комісії: виборчої і просьб та скарг переводиться.

Заки приступлено до звітів, д-р В. Галан порушив справу вислання телеграм на наради УНРРА в Атлантик Сіті. На цій локінчено передполудневі наради в понеділок.

Вчасі полудневих нарад прийшли на чергу звідомлення головних урядників У. Н. Союзу. Перший промовляв іменем уряду, голова Микола Мурашко, якого короткий звіт був переданий у його програмовий промові. Він доповнив звітм із своєї праці як управителя „Свободи“ при відкритті конвенції в понеділок 25 березня. Після нього наступив звіт заступника головного предсідника, Григорія Германа і головного містопресідника, пані Марії Малевич. Обое говорили про працю їм припоручену, а також і саомістину організаційну працю у своїх дотичних округах.

Звіт Головного Секретаря У. Н. Союзу.

Головний секретар, Дмитро Галичн, здаючи звіт, згадав у першій мрі про організаційну працю У. Н. Союзу впродовж останніх п'яти років. Ця праця була успішною в двох напрямках, а саме, в організуванні нових членів, і зменшенні суспензії членів. Бо коли ми, казав секретар, не зважаючи на воєнні обставини, що не зовсім сприяли організаційній праці, потрапили збільшити Союзіві ряди на 7,553 члени, то таку працю треба вважати успішною.

Дальше підніс головний секретар у своїйому звіті, що в Союзівій праці за останніх 5 років треба вирізнити 1944 рік, бо в цьому році обходили ми Золотий Ювілей нашої організації, що є не тільки забезпеченою, але й такою народною установою, яка забезпечувала нас не тільки проти смерті, але також, своєю культурно-освітню працю проти ріжних суспільних недуг — проти духової темноти, не-свідомости, байдужности.

Продовжуючи традицію праці цієї народної установи, У. Н. Союз сповнив і в ювілейному році свою культурну місію, видаючи англійською мовою такі книжки, як: Українська Література, проф. К. Е. Манінга, чи Україна — Занурена Нація, письменника В. Г. Чемберліна.

Останніх 5 років існування Союзу, говорив Д. Галичн, позначені ідейністю, та патріотизмом.

Вступаючи в нове півстоліття існування, говорив головний секретар, закінчуючи звіт, виділяють перед Союзом дві найважливіші проблеми, для розв'язки яких ніяка праця, ніякі жертви не можуть бути занадто великі. Перша проблема, це організування молоді в Союзіві ряди, це потреба продовжувати нашу виховчу й культурну працю на дію молодю, а друга, це конечна вимога дальшої праці і помочі для поневоленої України.

Пропамятні письма від Конвенції.

Між звітами дел. С. Шумейко відчитав англійською мовою текст телеграм для висилки в імені Конвенції до голови американської делегації до Ради УНРРА, підсекретаря стейту Клейтона за його благородне становище в справі скитальців в Європі. Потім відчитав змістовий мероріал, виготовлений урядом і редакцією „Свободи“, для президента Трумана і департаменту стейту в справі світового замирення, Організації Об'єднаних Держав та тих принципів, яких Аліанти зобов'язались придержуватись по війні при встановлюванню нового світового ладу. На тому тлі змальовано трагедію України й українського народу, а зокрема проблему українських скитальців в Європі.

Начерк мероріалу прийнято серед загального одобрення і співчуття з долею рідних братів і сестер в Європі.

Предсідник „Соединения“ гостем на Конвенції.

Перший раз в історії американської української громади явився на Конвенції У. Н. Союзу представник карпато-руського „Соединения“, адв. Степан Ткач і зложив привіт іменем закарпатських братів, тут живучих. Він заявив: „Те, що Вас болить, болить і нас. Важне те, щоб крізу перебути з вірою, що майбутність принесе справжнє визволення нашому великому народові“.

Президент залевняє підтримку для О.О.Д., Бирнс остерігає, що ніяка держава не сміє брати права у свої руки

У привітї президента Трумана для Організації Об'єднаних Держав, який передав цій організації вчасі відкриття в понеділок, 25 березня, в Нью Йорку секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс, міститься заперення й остерога. Заперення каже, що Злучені Держави будуть підтримувати засади збірної безпеки. Остерога каже, що не буде в світі місяця для жадної держави, коли держави, зібрані в О.О.Д., не дотримують свого слова. — Після виголошення привіту іменем президента секретар Бирнс ще від себе додав, що ніякий край не сміє хапати права у свої руки, але притримуватись міжнародних зобов'язань. Про Чартер О.О.Д. Бирнс сказав, що він не гарантує нікому давніх привилей, ані теж не обіцяє, що мусять бути втримані теперішні постанови незмінними. Жадна держава не сміє поступати насильно і присвоювати собі право вирішувати справи сама.

АМЕРИКА ЗАКИДАЄ СОВЕТАМ, ЩО ВОНИ ЗАГАРБЮЮТЬ ЗЕМЛЮ В АВСТРІЇ ДЛЯ ПРОЖИТКУ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

На зібранні УНРРА в Атлантик Сіті в понеділок, 25 березня, делегат Злучених Держав С. Тейдер Вуд висловив поважний закид на адресу Советів, а це, що вони забирають в Австрії продовити землю для прохарчування 250-тисячної советської армії і тим викликають голод серед населення, яке знову мусять бути живлене засобами УНРРА. Советський делегат Н. І. Феонов так обидився замітками американського делегата, що вийшов із нарад УНРРА.

НОВИЙ АМБАСАДОР ДО АНГЛІЇ.

Президент Труман іменував амбасадором до Англії В. Аверила Гаримана, який недавно зрезитував із свого становища як амбасадор до Советів, де він перебув три роки. Дотепершній амбасадор до Англії, Джон С. Вайнант, дістав від президента назначення до Економічної й Суспільної Ради Організації Об'єднаних Держав.

РОСІЯ НАЙБІЛЬШОЮ НЕБЕСПЕКОЮ ДЛЯ АМЕРИКИ, КАЖЕ БУВШИЙ ПОСОЛ.

Повернувшись з Царгороду бувший американський посол до Болгарії Джордж Г. Ирлі заявив у Бостоні, що Росія є „найбільшою небеспекою, яка колинебудь загрожувала Америці“. Він сказав у розмові з газетярами, що в найближчій будучині він посвятить свій час на це, щоб отворити Америці очі на це, якою страшною небеспекою є Росія. На його думку Росія треба післати ультимат, щоб вона забрала на свою територію, а як би вона відмовилася, „то я післав би їй атомову бомбу, поки вона її ще не має“. Він також сказав, що Росія клянть собі з Організації Об'єднаних Держав і зробила її безсилною. А про американську участь у війні сказав Ирлі так: „Наші жертви у першій війні були даремними, а друга війна випала ще гірше. Ми дали свою кров і свої багатства, щоб знищити двох генгстерів середньої величини в Європі й Азії, а поставити на їх місце генгстера-величчя“. — Ирлі перебув кілька літ на Близькій Сході, а про відносини в Соведах сказав, що там терор гірший ніж був 15,000,000 людей там вкинено в концтраційні табори.

Делегат советської України на УНРРА закидає американцям, що вони переховують українських воєнних кримінальників

На зібранні делегатів Адміністрації Ріліфу й Реабілітації Об'єднаних Держав, що відбувається в Атлантик Сіті, у стейті Нью Джерзі, зробив закид делегат советської України А. Н. Барановський, що армія Злучених Держав в Європі перетримує українських фашистів, воєнних кримінальників в американським таборі для скитальців в Авсбергу, в Німеччині. Він також сказав, що про-нацистські поляки переховуються в таборах УНРРА і реформують там свою армію. Барановський зажадав, щоб на будуче УНРРА перестала давати захист яким небудь скитальцям без одобрення їхнього уряду. Про українців в Авсбергу сказав Барановський, що вони осяють під контролею „Українського Народного Товариства“, яке є фашистським.

БРИТИЙСЬКИЙ ДЕЛЕГАТ ЗА ПРАВО АЗИЛЮ ДЛЯ БІЖЕНЦІВ.

В часі дискусії над скитальцями в нарадах УНРРА в Атлантик Сіті в суботу, 23 березня, делегат Польщі Ян Станчик протестував проти цього, що заграницею поширюють переконання, начеб у Польщі була „залізна заслона“, яка відділяє цей край від решти світу. Він зажадав, щоб усіх бунних громадян Польщі повернути в батьківщину, щоб вони там ставали до праці для розбудови. Він теж твердив, що в таборах польських біженців поширюють нацистські ідеї і вчать їх ненависті до Польщі. Особливо атакував Станчик британську владу за це, що дозволяє лондонській групі поляків на таку агітацію. У відповідь на це заявив британський делегат Ноел-Бейкер, що в Польщі існує „залізна заслона“, споа якої не можна довідатися про правдиве положення в Польщі. Він обстоював право скитальців самим рішати про те, чи вони хочуть вертатися до батьківщини, де „планує ворожнеча і де нема іншого способу до життя, як бандитизм“. Він також жадав права азилю для скитальців по розв'язанню таборів після 1. вересня 1946 р.

УКРАЇНСЬКИЙ ЕКЗАРХАТ У КАНАДІ В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ УКРАЇНЦІВ.

З Вінніпегу звідомляють „Свободу“: На подану московським радієм вістку про „півнання зв'язи Української Греко-Католицької Церкви з Римом“, і прилучення її до московської Православної Церкви дістала „Бритиш Юнайтед Прес“ 20 березня й „Кенедіем Есовшітейд Прес“ 21 березня, від Екзархату України в Канаді. Вінніпегу авторитетне виявлення московської телеграми.

Вінніпегська „Фрі Прес“ з 21 березня 1946 року подала зміст інтерв'ю з Єпископської Канцелярії, під наголовком: Преосвященний Ладика осуджує Росію за переслідування.

„Голова Української Католицької Церкви в Канаді закинув сьогодні Советський Росії, що вона переслідує католиків за їх віру й домагався звільнення ув'язнених єпископів і священників Західної України.“

„Екзарх Василь В. Ладика з Вінніпегу осудив насильну злуку Уніятської Церкви Західної України з Православною Російською Церквою. Він заявив, Бритиш Юнайтед Пресі, що російське переслідування прогнало наш нарід до катакомб, як колись поганські переслідування християнської церкви.“

„(Советське звідомлення з Москви останнього понеділка доносило, що уніятський совет зірвав із Ватиканом і вернув до Російської Православної Церкви. Однак католицькі авторитетні круги в Монтреалю заявили, що згаданий уніятський совет не репрезентує церкви, але є ляльковим режимом, що його наставив советський уряд).“

„У злученій заяві зі своїм єпископом-помічником, Іх Ексцеленцією Кир Нілем Саварином, — Екзарх Ладика висказав, що це, що Москва називає новим „присоединенієм“ церкви, як галузі зі Західної України зі советською, є неможливою подією.“

„Екзарх Ладика зазначив, що злука Української Католицької Церкви на Західній Україні є неможливим ділом, бо всіх правно установлених єпископів ув'язнили й вивезли.“

АНГЛІЯ ВИСИЛАЄ ПОСЛІВ ДО ІРАНУ, ДЛЯ ПРОВІРКИ ПРАВДИ ПРО ВИМАРШ СОВЕТІВ

На вістку про те, що Совети забирають своє військо з Ірану, англійське населення почало набирати надії, що мир запевнений. Одначе ентузіазм почав потахати, коли підсекретар заграничних справ Гектор Мек Ніл заявив, що британське недовілля не може втихнути, поки не будуть провірені факти в справі вимаршу советських військ. Недовіря існує не до заяви Советів, що вони забирають свої війська з Ірану, але тому, що Совети не відповіли на запит англійського уряду, висланий до Советів 3 березня 1946 про побут советських військ в Ірані. Щоби устійнити факти, поїде група британських парламентарних послів до Ірану. Британський уряд занепокоєний вістками про те, що Іран заключив тайний договір з Советами.

ХРИСТІАНСЬКА ПОВЕДІНКА — ТАК НАЗИВАЄ СТАЛІНОВУ ЗАЯВУ ВАТИКАН.

Ватиканський часопис „Осерваторе Романо“ висловив признання для Сталіна за його заяву, що всі краї світу хочуть миру. „Хоч є тепер у світі такі, які присягаються, що доля світу ще палахкотить під зграмищами, то людина, яка стоїть на чолі могутньої держави твердить, що лише полум'я миру треба підтримувати. А це є християнський спосіб“ — пише „Осерваторе Романо“.

СОВЕТИ НЕ ДОПУСКАЮТЬ СВИДОЦТВА НА СУДІ ПРО БАЛТИК І ЛІННО КУРЗОНА.

На Міжнароднім Мілітарнім Суді в Норменбергу оборонець нацистського провідника Рудольфа Геса зажадав, щоб на свідцтво допустити текст договору про ненапад, заключеного між нацистами й советським урядом 23 серпня 1939 р. Цей договір мав би посвідчити, що Німеччина заплатила Советам за згоду на війну тим, що відступила Советам право до Балтійських держав і до частини Польщі, яка лежить на схід від Лінії Курзона. Коли цю справу піднесено на суді, советський член трибуналу генерал Роман Руденко гостро виступив проти цього. Він заявив, що він не знає про ніякі тайні умови про цю справу.

КОРНБЕРГ, УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО В НІМЕЧЧИНІ.

„Серед горбів, контрольованих Другим Батальйоном американської армії, лежить містечко Корнберг, заложене німецьким маршалом Герінгом як візирева оселя для німецьких робітників, віддана тепер на поселення 2,500 українців. Всі вони — це звільнені нацистичні невірники“ — так починає опис українського села в Німеччині часопис „Катон Бейлер“, орган Семой Американської Інфантерійної Дивізії. Він виходить в Герсфельд, у Німеччині. Згаданий опис поміщений в виданню з 8 лютого 1946. — У статті сказано, що це село є монументом міжнародної кооперації під проводом УНРРА. У ньому поміщені українські скитальці і ця оселя може бути взірцем на це, що можуть осягнути скитальці на свободі.

„Мрії українців“.

Під таким піднаголовком у згаданій статті читаємо такі завгаги: „Будучність цих людей непевна. Хоч більша їх частина прийшла сюди силоміць як робітники, то всі вони відмовляються вертатися додів. Вони мріють про створення своєї держави на Україні. Їх колишні дома находилися в польській Україні. Це є той шматок землі, який сьогодні є частиною Советської Республіки України. Одначе ці скитальці не вважають себе ні росіянами ні поляками. Чи то зі страху, чи з ненависті, чи з упереждення, вони не вернутись. Вони говорять про українську державу, хоч політичне положення в Європі не признає такої держави. Коли їх спитати, куди вони хотілиб їти, більша частина з них каже, що або до Канади, або до Злучених Держав. Одначе вони знають, що їх майбутність залежна від конференції Великих Потуг. У міжчасі вони живуть, сміються, кохаються і... ждуть“.

Після такого вступу подрібніше описане це життя і поміщені образки. Сказано, що цих українців призбирано з різних сторін Німеччини і приміщено в Корнбергу на пограниччю копальні міді. Всі вони працюють і приновлюються до відносин. Вони незвичайно плідні, мають окремо шпиталь для матерей.

Містечко має поверхові дома, побудовані рядами по обох боках вулиць. Люди мають демократичну самоуправу, вирішують майже всі справи тайним голосуванням. Мають свою кооперативну крамницю, мають школи, а американський директор Гомфріс твердить, що „ці люди почувають себе, начеб вони жили у своїй рідній Україні“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Політичне число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАВЕРНУТИ З ХИБНОГО ШЛЯХУ!

Казали старинні римляни: Помилялись річ людська, зате вперто держатись помилки, це вже погано. Знов християнський світ голосить, що в небі незвичайна радість, як цей, що тяжко прогрішився, поправиться! Це ще тонше розуміння людського недомагання.

До цього можна би хіба ще додати, що ці добрі засади можна пристосовувати як до релігійно-приватного життя, так і громадського.

По тім „проповідницьким вступі приходимо тепер до властивої речі: Хочемо донконець бачити тут один спільний український фронт, звернений проти спричинників тої страшної трагедії, яку тепер переживає український народ в Європі, як на рідних своїх землях, так на засланнях і скитальщині. Це є фронт проти диктатури, терору і тоталітаризму. Або іншими словами: Фронт проти кривавого кремлінського режиму в Україні. Це є фронт за оборону права українського народу на свободне життя, або принаймні фронт для оборони права українського народу жити на своїй землі, а не бути насильно виниклим з неї й загнаним у чужі краї.

Признаємо, що большевицька пропаганда, так широко й облудно розхвалюючи „воззеднання України“, як і виступ України під Советами на міжнародній арені, зокрема в Організації Об'єднаних Держав, а рівночасно й довга відсутність усякого зв'язку з українськими землями та брак відомостей від рідних і знайомих, могли декого пхнути в табір тих, для яких Советська Україна є здійсненням ідеалів Шевченка і Франка. Для деякого з таких могло видатись, що його рідна Збаражчина чи Снятинщина витає й нині дійсно радо з отвертими раменами советських воєнків і советську владу як „визвольників“.

Та тепер уже дійшли письма з рідних сіл. Дійшли описи очевидців, краєвців, приятелів, знайомих. Дійшли вісти від батька чи матери, а то й жінки, брата чи сестри. Десятки тих листів перейшли і через наші руки, надіслані в оригіналі від різних людей, з різних місцевостей, писані селянами, і то головню ними, а далі робітниками, чи різного роду іншими людьми: священиками, адвокатами, лікарями, інженерами, кооператорами, чи мистцями, журналістами, письменниками. А як ті описи виглядають, хіба пригадувати не треба. Трагедію, якою з них віє, заповнені й досі всі українські народні часописи в Америці.

Супроти цього, навіть якби ми хотіли бути і найпожвавлішими супроти тих, що про ці речі інакше думали, нині того робити не можна. Хіба можна ще виявити останню людську пожадливість ради вищого добра і сказати: Хто помилився і допомогав своєю помилкою добивати свою рідню в Україні, на засланнях, чи на скитальщині, завертай негайно з цієї проклятої дороги і ставай в один ряд з тими, що є за Україну, але Україну без терору і кремлінського тоталітаризму.

Мишають імперіалізм з комунізмом

Уже вчасі війни дипломати передбачували теперішній похід московського червоного імперіалізму, як про це пише кореспондент Нью Йорк Таймсу С. Л. Солзбергер з Берліну. Однак була ще окрема школа дипломатів, яка вірила, що в Советів настане зворот в іншим напрямку. Цю надію опирали деякі дипломати на тім, що за Сталіном, як диктатором, ділять два напрями, тобто властиво дві комуністичні групи, які себе взаємно поборюють.

Одна група має бути миролюбива. Вона твердить, що вже час покинути безупинний похід проти цілого світу, а зате країна пора, щоб народови дати якісь полекші, головню дати більше харчів і людський спосіб життя. Ця група твердить, що Росія не витримає безупинного наступу і прийде до нещастя. Докладного складу цієї групи дипломати не знають, але кажуть, що її очолює маршал Жуков.

Друга група, очолювана Молотовом, є цього погляду, що комунізм не може існувати побіж капіталістичних держав і тому мусить іти безупинно вперед. Колиб не було на світі такої потуги, як Злучені Держави і Бритійська імперія, то ще можнаб говорити про спокійне існування окремої комуністичної держави, такої як советська Росія. А коли так, то комунізм мусить змагатися із цими потугами.

Ця імперіалістична група комуністів є цього погляду, що демократії при зударі з комунізмом мусять програти. Коли прийдуть важкі часи в демократіях, тоді там повстає бунт, а після того поширюється комунізм. Зате в комуністичній диктатурі є строга дисципліна, люди привикли до недостатків і йдуть спокійно у боротьбу.

Микола Чубатий.

Вінстон Чорчил лідер опозиції

II.
Чорчил ратує Бритійську Імперію.

Взірцевою лекцією з живим прикладом живих людей маємо нині на відношенні Вінстона Чорчила до своїх політичних противників з Партії Праці. Це лекція з якої багато можнаб учинити та навчитися також українцям, що виховані серед відмінного розуміння опозиції серед недержавного народу. Немає ніякого сумніву, що Вінстон Чорчил, сам консерватист та лідер консервативного табору в Англії це вже історична особа. Сам нащадок старої аристократичної родини Мальбо-

ро, одної із будівничих Бритійської Імперії, переконаний про своє історичне післання супроти своєї батьківщини в найкритичніші часи для Бритійської Імперії.

На передодні Другої Світової Війни Бритійська Імперія наїшлася в дуже несприятельне положення. Внутрі імперії сильні зросли націоналістичні рухи, що їх тереном стала Індія, Бурма та арабські краї, доси в сфері англійських впливів. Самостійницькі рухи по англійських провінціях попирали Совети мішаючи там національну пропаганду з комуністичною, а навіть з релігійною. Це все само вже давало

багато клопоту консервативному урядові Чеймберліна.

Та побіг того заграниця ситуація було доволі напнята через поновне узброєння Німеччини та Советської Росії. Обі ці держави були старим противниками Англії та Бритійської Імперії. Націстична Німеччина прямувала виразно не тільки до об'єднання всіх територій замешканих німцями, отже Австрії, Судетського Краю та Данції, але також видавала домагаючи повороту її колоній, що їх по перцї світової війни під свій мандат дістала Англія. Зворот давних німецьких колоній вважала Німеччина за найбільше скромне своє домагання під адресою Британії.

Та Німеччина рівночасно зброялася на морі та показувала аспірації стати державою морською. Торговельна конкуренція німецьких кудатанських виробів з англійськими разом з домаганням звороту німецьких колоній та зброєнням на морі виразно говорили, що для Англії підрастає грізний суперник, якого треба за всяку ціну знищити заким ще існує можливість його знищити.

Речником повного знищення Німеччини стає самі Вінстон Чорчил, найбільше неприязний ворог Німеччини. Для старинного Риму, записує історія, найбільшою перешкодою в дальшому поширюванні стала республіка Картагіна в північній Африці. Коли Рим вже чувся на тільки сильним, щоб стати імперією, то речником знищення Картагіни був сенатор Катон, який кожну свою мову розпочинав та кінчив фразою: „А я вам кажу, що Картагіну треба знищити“. Таким самим Бритійським Катоном був Вінстон Чорчил. Кожну свою промову в англійській парламенті він все мусів прибирати в гострий протинімецький тон, щоб звернути увагу англійців на небезпеку, яка грозить Бритійській Імперії з боку Німеччини.

Наступ Гітлера на Польщу та виход Другої Світової Війни витворив таку ситуацію в світі, що в Англії мусів прийняти до влади Чорчил, як речник скрайно протинімецької групи. Чорчил дістав спосібність змиритися з з Німеччиною, однак серед обставин дуже для Англії непригожих. Англія була до війни несприятельною, бо радикально протинімецьких настроїв Чорчила не поділяла більшість правлячої консервативної партії. Тому англійці до війни не підготувалися. Чорчил старався низкою союзів в Європі скріпити Англію, однак всі ці союзники Польща, Бельгія, Голландія, Франція, Норвегія легли один за одним в пропаст під німецьку окупацію розторощуваним воєнним машиною Гітлера.

По упадку Франції Англія наїшлася в смертельній небез-

пекі німецького наїзду. В Англії стали ширитися звєвирати втримуються англійці проти такого потужного ворога. Однак В. Чорчил, хоч сам бачив грозу положення, виголосив свою історичну промову в парламенті, де каже, що англійці будуть боронити свої землі до останнього. „Будемо боротися, говорив він, на суші і на морю, у повітрі, по вулицях та на берегах до кінця“.

В цей момент він показався правдивим спадкоємцем тих впертих та холонокровних англійців, що впродовж двох століть розбудовували Бритійську Імперію так, що вона обгорнула одну четвертину глобу та одну четвертину людського роду.

Чорчил вплив духа в англійців, а сам він шукає помочи в Америці, де йому удається переконати американців, що життєвим інтересом Америки є не допустити до упадку Англії. Америка спершу достарчає матеріальної помочи, щоб вкінці стати могутнім союзником Британії у війні проти Німеччини та Японії.

Всеж таки і злучені сили англосаксонських держав не вистарчали, щоб скоро знищити націстичну Німеччину, тому Чорчил, сам завзятий ворог комунізму, наближається до Советів, щоб спільними силами знищити Німеччину, першого противника Бритійської Імперії. Як зручний дипломат, класичний тип своєї нації, він умів всіх шукати, щоб переконати большевиків про згідність советських та англійських інтересів у знищенні Німеччини.

Пригадатиб собі тільки ці часті поїздки Чорчила по всьому світу, а передовсім до Москви. Його архиприязні жести в сторону комуністичної Росії були майстерські, дарма, що він її не любив з двох причин. Раз через її комунізм, другий раз тому, що він тягнув це добре, що Росія все була суперником Британії на Близькій Сході та в Азії, отже другим ворогом Бритійської Імперії. Не хто другий тільки Англія з Францією в так званій Кримській Війні 1854-1855 приневолила Росію закрити думку про вихід через Дарданелі на Середземне море. Англія загорджувала Росії доступ до Індійського океану через Іран.

Це все такий Бритійський імперіаліст як Чорчил розумів досконало, однак хвилево йому треба було знищити Німеччину, маючи надію, що на знищення другого ворога Бритійської Імперії ще прийде пора. Тому ніхто не зміг так халати комуністичних росіян за серце як Чорчил і своєю воляською блюзою, в якій вибрався на візиту до большевиків до Москви і офіруванням червоної армії меча Сталінград, чи то своїми бомбастичними тостами в честь Сталі-

на та його червоного царства. Йшло про це, щоб переконати Москву, що Британія її союзник на століття та що Німеччина їх спільний ворог.

Чорчилові удалося вкінці покласти Німеччину не то на лопатки, а її цілковито розторощити. Німеччина як суперник Бритійської імперії перестала існувати.

Чорчил проти Сталіна.

Та це була тільки половина перемоги Британії, бо на руїнах Німеччини виросла російська потуга більшою, ніж Чорчил сподівався. Тай комуністична Росія не така наївна, щоб повірити в приязнь Британії на століття, коли між ними двома державами стоять десятки спірних справ: Дарданелі, Греція, Балкани, арабські краї Близького Сходу, Іракська нафта, Іран та доступ Росії через Іран до Індійського океану, ривалізація на пограниччї Індії, в Китаю та ще де.

Всі ці спірні справи виступили з незвичайною гостротою саме тепер, коли Німеччина перестала існувати як потуга, яку можнаб Англії пхнути проти Росії, чи Росії проти Англії. Загроза для Бритійської Імперії стала не меншою як була перед тим збоку Німеччини, коли ще може не більшою, бо комуністична пропаганда зрушує проти Британії своєю агітацією арабський світ, Індію та другі колоніальні народи. Совети намагаються в світі на обороні самостійності тих всіх народів дарма, що советські народи в куди більшій неволі Росії, ніж ці колоніальні народи під пануванням Англії.

Стане Чорчил історичною постаттю та спасителем чи гробокопалем імперії?

Таке питання стає перед самим Чорчилом та перед цілим світом. Нутрішні соціальні перемени та змучені війною англійські народи. Чорчила провід Бритійської Імперії. Уряд опинився в руках його політичних противників з Партії Праці. Вінстон Чорчил став лідером опозиції. Однак перед Чорчилом і перед робітничим урядом стала гострою ця сама проблема — ратувати Бритійську Імперію, загрожену нині смертельно Росією, яка напирала на її життєву лінію в кількох місцях.

Коли йде про нутрішню політику Англії, то поміж Чорчилом та його консерватистами є великанська пропаст. Націоналізація Банку Англії, копаєнь, заповіджена націоналізація транспортних середників, далекодучі коштовні соціальні обесечення це все справи, що повинні порізнити консерватистів та Партію Праці на життя й смерть. У менше зрілих політичних народів прийшовлоб може й до внутрішніх неспокоїв чи проб державних персворотів. Не так в

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

Авторські права застерігається: Copyright by Krushinsky Theodore, Paris, France.

14)

Та як надмірна ревність у виконанні, так і злочинний саботаж законів і принципів збоку пересічного німця впливає з того самого настрою й джерела: ненависті німців до чужинців. А що один з них їх ненавидить більше, а другий менше, тому й така різноманітність щодо виконання законів.

Ненависть і погорда до чужинців, зокрема до східних народів, були явищем загальним по всій Німеччині. Та якщо закони націонал-соціалістичної Німеччини були нелюдські щодо чужинців, то звичайний урядовець чи виконавець на-давав тим законам ще й, так

власну користь, чи виконати за своїм особистим настроєм, поглядом, чи смаком. Не треба й казати, що це часто значило ще гірше, як цей закон чи принцип взагалі не виконати.

В своїй трьохрічній праці в Німеччині, в якості опікуна українських робітників у Німеччині, по різних областях гітлерівської держави, я мав у своїй діяльній величезний досвід, стаючи повсякчасно жертвою нечесного й кривого відношення німців до законів і принципів щодо чужинців, „вірніше, щодо українців. На належному місці я говорив, що то був той „опікун“ українських робітників, які „Христіві мукі“ він терпів та як мусів ходити від Анни до Каяфи, рятуючи того роззятого українського робітника. Тут знавчу, що впродовж останніх двох років, працюючи ледве не щодня по 12 годин на добу, я не мав часу книжки про-

читати, чи про якусь особисту розвагу подбати, а навіть не мав змоги виконати припис щодо організації розваги для українських робітників, бо весь мій час, уся моя увага й енергія йшла тільки на боротьбу за права українських робітників по трьох ділянках: перша — це протизаконне трактування українських робітників та самовільне нагання законів; друга — систематичне й можна сказати організоване окрадання українських робітників; третя — биття й катування. На іншу працю я не мав ні часу, ні можливості. Скажемо тут, у зв'язку з нашою темою, про дещо з кожної ділянки.

2.

В першу чергу про боротьбу не проти уряду, чи його приписів та законів, бо за це швидкоб опинився там, де перебуло найменше 40% моїх колег — у в'язницях і концен-

трахах, а про боротьбу зі звичайними виконавцями тих законів і приписів. Бо які не людські й були ті закони про українських робітників, але вони були, а звичайний виконавець тих законів навіть ті нелюдські права ще зменшував, чи взагалі нищив та поставляв у відношенні до українського робітника цілковито самовільно. В спеціальній праці я говорив про Голгофту східних та нездовж західних українських робітників у Німеччині, а на цьому місці випадає дещо сказати про дисципліну, слухняність німця та його вірність літері закону й принципів.

*) Я зібрав чималий матеріал про нещастя наших робітників у Німеччині, до яких я стояв дуже близько, опікуючись майже два роки східними та рік західними нашими робітниками. Як маю на меті опрацювати й видати як нещастя, так і опікування наших робітників, я не можу не сказати про те, що я бачив і переживав, як мусів бути підляти до фактів, які мають безпосереднє відношення до нашої теми. Але я тут я навожу те, що об-

Українські східні робітники, а це саме треба сказати й про москалів, чи „русскіх“, як їх звали, про білорусів, татар, тощо, словом, про тих людей з Советського Союзу, яких названо в Німеччині „остарбайтерами“, всі ці люди стояли в гітлерівських законах на третьому шаблі. На першому шаблі були німці та народи германської раси, на другому стояли так звані „західні робітники“ — французи, тощо, а на останньому, четвертому шаблі були жиди й цигани. Так ділячи народи-гітлерівські закони. Це справді загальних законів і принципів про них. Бо це були поділи й інші — в справі одягу, харчів, але про це буде мова в спеціальній праці. Отже, східні українці стояли на третьому шаблі. Але практично, в житті, німці їх ставили на четвертому, тоб то,

грунтуються на підставі фактичного матеріалу, а не самих тільки спостережень.

з жидами й циганами акуці. А ще краще й ближче буде до життя, як сказати, що українські робітники були в Німеччині взагалі поза законом. Щодо поляків, наприклад, то на практиці вони стояли вище українців, хоч за законами мали стояти „нижче“, тобто, їм належала нижча „категорія“. Які були причини „фаворизування“ поляків, про це не тут говорити, але католицька віра грала велику роль. Власне, деякі німецькі католики, всупереч принципам і законам про поляків, співчували їм та й обходилися з ними краще, ніж це наказували закони. Зокрема по селах, де поляків працювало дуже багато. Хоч західні українці, таксамо католики, то проте вони не мали тієї моральної підтримки, яку мали поляки.

(Дальше буде).

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИ 1946 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Сенкович Влім.
В. 5. Галан Володимир.
В. 8. Сахар Теодор.
В. 10. Докля Стефан Р.
В. 13. Завіський Михайло.
В. 16. Москаль Микола.
В. 28. Давид Григорій, Давид Катерина.
В. 29. Язвинський Михайло, Лек Павло.
В. 33. Лемкович Анеля.
В. 39. Зяць Рісиф М.
В. 42. Конисера Ольга.
В. 45. Пашук Михайло.
В. 56. Бей Луїзія, Зич Аліса, Ковач Катерина.
В. 58. Фаліська Марія, Фаліська Ольга, Камінський Євген.
В. 63. Келер Марія А., Келер Стефан.
В. 64. Дворецька Анна.
В. 69. Бейшаль Діанета.
В. 74. Булай Зофія.
В. 75. Коваль Михайло.
В. 83. Діггаком Луїс, Гриньків Петро.
В. 91. Блонар Чарлс.
В. 103. Кейван Іван Вм.
В. 112. Колодій Розалія А.
В. 125. Сениота Анна.
В. 130. Горішній Петро, Турчин Андрій.
В. 134. Донер Анна.
В. 143. Грабіська Олена, Грабіська Михайло, Бейлей Стефан, Бейлей Ольга.
В. 147. Зяць Михайло, Зяць Діанета, Зяць Володимир.
В. 155. Телішський Володимир.
В. 158. Козер Рісиф.
В. 161. Шелегіда Михайло, Шелегіда Василь.
В. 164. Калінін Максим, Сарай Олена, Сарай Михайло.
В. 167. Балащенко Едвард Е.
В. 171. Ткачук Марія.
В. 172. Зайло Іван.
В. 179. Годак Катерина.
В. 200. Гавришко Володимир.
В. 204. Демичук Михайло.
В. 206. Коперник Стела.
В. 221. Установський Пилип, Установський Олександр, Бараш Іван, Установський Елойд, Установська Анна, Установська Анна М., Бучак Іван.
В. 223. Слюзар Пилип.
В. 230. Поністаш Іван С.
В. 235. Шестак Марія.
В. 239. Панаосовський Павло.
В. 242. Кролик Ольга.
В. 266. Терещак Анна, Терещак Іван.
В. 273. Меладь Наталія, Габак Олександр.
В. 277. Мартинюк Андрій.
В. 281. Кришній Андрій.
В. 283. Писич Влім М., Земак Стефан, Сарбій Микола, Ковальчик Григорій.
В. 286. Завіський Анна, Барна Олександр.
В. 292. Паланіца Петро, Паланіца Діанета.
В. 293. Чарнецький Іван.
В. 296. Демичук Володимир.
В. 299. Коваль Соня, Думанський Володимир.
В. 303. Куземчак Розалія М.
В. 310. Сенишан Анна, Сенишан Марія.
В. 316. Парута Михайло, Мельник Василь, Кубарчак Василь, Антонович Катерина, Кубарчак Василь, Антонович Катерина.
В. 330. Тимко Мирон.
В. 331. Семусь Влім.
В. 336. Шиманський Микола.
В. 338. Пилик Ева, Пилик Євген.
В. 341. Личка Катерина, Патрон Павло, Бигун Фред, Микола Григорій, Полінух Дора, Катин Анастасія, Бояновська Анна, Дереванський Ольга, Дереванський Данило.
В. 343. Пучер Стела П.
В. 347. Горін Михайло.
В. 348. Шеремета Розмарія, Курас Катерина.
В. 350. Сабель Михайло А.
В. 357. Твардів Микола.
В. 361. Петришин Олександр, Бояк Розалія, Савіцький Стефан.
В. 371. Вітшин Михайло.
В. 376. Оршин Володимир, С. Троз Катерина, Троз Іван Г., Оршин Іван, Горбан Іван, Прибесський Іван, Установський Михайло, Гвізда Володимир, Чаланський Віктор П., Чаланська Олена, Селевоніч Ірина, Пірус Катерина Т.
В. 379. Якорчак Іліна.
В. 385. Шигагановський Євген.
В. 389. Строс Станіслав, Строс Софія.
В. 403. Пінн Анна.
В. 413. Грішула Максим, Каспер Володимир, Ратушній Олена.
В. 432. Соя Ольга, Довжинська Та-

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Іванюк Едвард, Іванюк Константин, Козак Володимир, Козак Анастасія, Катаніч Павло, Хруц Лука, Басалига Іван, Басалига Емілія, Катаніч Юстіна.
В. 7. Сухина Михайло.
В. 40. Тех Анна, Тех Теодора.
В. 69. Парницький Рісиф.
В. 74. Олач Іван.
В. 161. Бойчук Іван.
В. 251. Білш Мирон.
В. 292. Перещак Євген, Перещак Михайло, Перещак Володимир.
В. 304. Слабак Стефан.
В. 352. Мелько Володимир.
В. 358. Кузник Микола.
В. 365. Вах Дмитро.
В. 371. Кузін Данило Б.
В. 402. Соколовський Іван.
В. 405. Дворницький Рісиф.
В. 432. Козарук Ольга, Зяць Василь.
В. 445. Москаль Володимир, Копичанська Марія.
В. 22. Шпікула Теодозія Л.
В. 25. Шургут Катерина, Шургут Рісиф.
В. 33. Гаушак Ольга, Подгорник Вікторія.
В. 58. Фалішський Михайло, Фалішська Анна.
В. 71. Демко Марія, Масник Олександр, Масник Марія.
В. 83. Струтинський Володимир.
В. 103. О. Давід Влім.
В. 175. Політ Антоніна.
В. 230. Скубик Марія, Скубик Зофія.
В. 270. Кашинський Іван 2.
В. 287. Гнатів Мирослав, Бурковський Петра, Корчинський Антін, Корчинський Христия, Лукачін Анна, Макалус Кей, Паскович Павлина.
В. 341. Блок Лілія.
В. 352. Сальо Марія, Сальо Іван, Сальо Михайло, Сальо Леона Л., Волк Софія, Матковська Марія, Матковська Михайла, Матковська Анна, Матковський Павло, Баркер Юлія, Волк Стела, Пашин Юлія, Кроль Олена, Яворський Данило, Яворський Володимир, Яворський Теодозія, Яворська Юлія, Яворський Іван, Яворська Павлина, Яворська Анаеля, Яворська Меланія.
В. 361. Оршин Текла.
В. 441. Пашук Василь.
В. 459. Малецький Франко, Малецька Тетя, Малецький Джейн, Лева Ольга, Лева Артур, Джейн Олена.
В. 474. Орихівський Стефан, Орихівська Анна.
В. 476. Голованський Лев, Голованська Марія, Голованський Михайло А., Голованський Джейн.
ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:
В. 7. Сухина Михайло.
В. 74. Олач Іван.
В. 116. Петришин Антін.
В. 124. Романський Іван.
В. 141. Квасник Євеліна.
В. 150. Смічерко Станіслав Е.
В. 170. Нечесний Іван.
В. 219. Олач Ольга.
В. 223. Кобута Маргарета, Ашмен Зофія, Гриньшин Іван.
В. 292. Кіза Влім.
В. 299. Сидорович Стефан.
В. 367. Колонієць Стефан, Колонієць Михайло.
В. 406. Терів Михайло.
ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:
В. 11. Фесович Варвара.
В. 20. Емчук Семєн.
В. 40. Гінська Анеля.
В. 72. Задарко Антін, Задарко Іван.
В. 78. Фіняк Яків.
В. 116. Чол Петро.
В. 147. Ярема Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 155. Ковальська Ольга, Шпак Олена.
В. 163. Сірій Юрій.
В. 164. Роль Франклін Т.
В. 200. Парпан Роман.
В. 217. Мельник Михайло.
В. 219. Павлуся Марія.
В. 223. Краковська Олена.
В. 227. Сатур Григорій.
В. 229. Мияк Іван.
В. 270. Василіук Рісиф.
В. 277. Стефанів Юлія.
В. 296. Попович Кенет Л.
В. 325. Стадник Тома, Стадник Марія.
В. 353. Кмет Михайло.
В. 357. Келеско Григорій.
В. 367. Сеймор Рісиф А.
В. 413. Жюбик Михайло.
В. 418. Турпак Адам.
В. 421. Влішніч Олач.
В. 432. Бузакіно Олач.
В. 437. Тербуш Стефан, Стефан Стефан.
В. 441. Касинський Антін.
В. 445. Татарчук Мічел, Татарчук Олена, Рубін Онуфрій, Бойчук Володимир, Бабій Стефан.
В. 21. Чиніак Микола.
В. 63. Беньо Сейд Дж. 2.
В. 102. Бучак Анна, Бучак Богдан.
В. 163. Шургут Катерина, Шургут Рісиф.
В. 176. Гаушак Ольга, Подгорник Вікторія.
В. 181. Суліма Дмитро, Суліма Антоніна.
В. 213. Бойко Стефан.
В. 221. Шпікула Теодозія Л.
В. 235. Демко Марія, Масник Олександр, Масник Марія.
В. 237. Сальо Марія, Сальо Іван, Сальо Михайло, Волк Софія, Матковська Марія, Матковська Михайла, Матковська Анна, Матковський Павло, Баркер Юлія, Кроль Олена, Яворський Данило, Яворський Володимир, Яворський Фейлі, Яворська Юлія, Яворський Іван, Яворська Павлина, Яворська Анаеля, Яворська Меланія, Сальо Леона Л.
В. 271. Зиндун Марія.
В. 321. Струтинський Володимир.
В. 355. О. Лазар Іван.
В. 365. Кашинський Іван 2.
В. 367. Рушак Анна.
В. 371. Лева Ольга, Лева Артур, Джейн Олена.
В. 413. Малецький Франко, Малецька Тетя, Малецький Джейн, Буган Петро, Буган Анастасія, Буган Джейн.
В. 406. Влішніч Марія, Влішніч Антін.
В. 419. Гнатів Лесля, Паскович Павлина, Макалус Кей, Лукачін Анна, Корчинська Христия, Корчинський Антін, Бурковська Петра.
В. 432. Яковий Ілья.
В. 441. Вонітовий Емілія.
В. 464. Блок Леона.
В. 473. Благітка Іван.
ЧЛЕНИ ВІДІШЛИШІ ДО ІНШИХ КЛАС:
В. 7. Сухина Михайло.
В. 74. Олач Іван.
В. 116. Петришин Антін.
В. 124. Романський Іван.
В. 141. Квасник Євеліна.
В. 150. Смічерко Станіслав.
В. 170. Нечесний Іван.
В. 219. Олач Ольга.
В. 223. Кобута Мідга, Кобута Софія, Гриньшин Іван.
В. 292. Кіза Влім.
В. 299. Сидорович Стефан.
В. 367. Колонієць Михайло, Колонієць Стефан.
В. 406. Терів Михайло.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЗЕМЛЕННЯ:
В. 3. Франкеш Юрій.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:
В. 149. Дубик Іван.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ З ВИПЛАЧЕННЯ ОБЗЕМЛЕННЯ:
В. 87. Максимик Марія.
В. 133. Гіба Володимир.
В. 160. Габар Марія.
В. 221. Смух Роман.
ЧЛЕНИ ВІДІШЛИШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:
В. 2. Сенкович Василь.
В. 5. Гладкий Теодор.
В. 7. Пухер Анна.
В. 28. Костіно Іван.
В. 33. Ганковська Катерина.
В. 49. Мойсюк Ольга.
В. 132. Галашинська Бронка.
В. 155. Проща Роман.
В. 201. Лушч Василь.
В. 206. Пашинський Франко.
В. 213. Грейла Павлина.
В. 237. Завіський Бенджамін.
В. 155. Булай Зофія.
В. 293. Влішніч Михайло.
В. 303. Тетек Катерина М.
В. 304. Вавріч Флорентина.
В. 405. Дворницький Станіслав.
В. 422. Качмар Анна.
В. 432. Мочульська Елопа.
В. 469. Криховець Петро.
ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:
В. 1. Ферен Іван.
В. 2. Года Павло.
В. 7. Ташанська Теодозія.
В. 12. Олександр Петро, Сота Петро.
В. 20. Маріноук Дмитро.
В. 67. Федічак Юлія.
В. 86. Костів Василь.
В. 90. Карлош Теодор.
В. 93. Кітін Стефан.
В. 102. Елзевіч Іван.
В. 106. Зейліка Рісиф, Попел Петро.
В. 107. Міношин Іван.
В. 118. Бороза Дмитро.
В. 212. Циріло Ева.
В. 219. Сирівський Михайло.
В. 221. Фріччині Марія.
В. 232. Хома Микола.
В. 267. Тетак Петро.
В. 280. Тарас Іван.
В. 288. Ізків Яків.
В. 370. Ковальчук Теодор.
В. 371. Біленький Стефан.
В. 378. Гальчук Василь.
В. 432. Зайб Олена.
З початком лютого 1946 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів 34,117
В місяці лютого 1946 р. прийнято нових 175
В місяці лютого 1946 р. прийнято на нову 31
В місяці лютого 1946 р. прийнято з переступними листами 62

ЩО ПИШУТЬ?

З ЖИТТЯ ВИСЕЛЕНЦІВ У КАЗАКСТАНІ

Лист до родини в Балтимор, написаний 7 грудня 1945, наспів до Америки в середині березня 1946. Листовий папір дуже дешевий, конверт зроблений з цього самого паперу тією особою, що пише. Як зворотна адреса подане ім'я виселюючого і означення краю так: „Средняя Азия, Южная Казакстанская обл.". Текст листу такий:
„Я довідалася з родинного села... що Ви написали про свою родину та про свого дорогого брата, брата та про нещасну братову. Я це знаю з писем і подаю Вам до відома, що тато помер в 41 році, два місяці по моїм відїзді. Про Вашого брата, а мого мужа не знаю нічого, хоч усеюди я розпитувала й пошукувала, та все дарма.
„Я виїхала з дому в травні не по своїй волі, а доля загнала мене в далекі азійські степи. Тут скитаюся між чужими та в таких обставинах, що не

можу Вам описати, хоч було б про що писати. З нашого села забрали три родини, а це такі... Ті дві померли, а я лишитися з двома хлопцями сусіда і то з малими, бо старшим вдалося лишитися.
„Дорогі мої, забув! Ми тут жиемо дуже добре, навіть наш дідич Шлюга так не жив, бо його життя нічим в порівнянні з моїм життям і інших людей. (Заввага ред.: Про Шлюгу пояснює родина в Америці, що це був крайній жебрак у їх селі). Ми всі розбрилися по цілому світі й важко розділялися про родину. Боже! Чи зійдеться ще коли з дорогою мені особою, бо в ній була ціла моя родина. Так то я страждала в цій проклятій війні всіх: родичів і мужа, а зісталася сама без нікого, з підірваним здоров'ям, прибита злиднями та горем. Прошу Вас маленької підмоги як милостині, то буду Вам вдячна до смерті.
„Наших людей осталися лише мала частина. Всі українці

ПОВНИЙ КУРС ВИЩОЇ ШКОЛИ ДЛЯ ВАС

БЕЗПЛАТНО

Ось надто важлива новина для молодих чоловіків, що мають 18 років і вище (17-річні за дозволом батьків). Згідно з Воєнним Законом Прав, коли ви вступите в армію Злучених Держав до 6 жовтня 1946 р., на 3 роки, після вашого звільнення, ви матимете право на 48-місячну освіту в вищій школі, фаховій або торговельній. Розходи до \$500 за звичайний шкільний рік для вас будуть оплачені. І ви одержуватимете \$85 місячно на прожиток або \$90, коли ви жені. Довідайтесь про ці факти у вашій найближчій Рекрутській Станції Армії Злуч. Держав.

Post Office Building, Jersey City, N. J.

з Тернопільщини мешкають в ні знати. Сказали нам, що вже одини квартирі. З колишніх великих родин осталося лише по одній особі. Вони просять Вас, щоб Ви сказали їм щось про їх родину, як що знаєте. Тут є три родини, що Ви їх знаєте. Це такі... Тільки часу минуло, а ми одні про другий не могли довідатися. Не знаємо навіть, чи коли то змінили новонароджених телят). А ходимо так, що й найбільший нуджар в нашому селі не виходив на вулицю. Дорогі мої: Відпишіть мені, бо тільки Ви ще осталися з цілої родини. Привіт Вам від інших, що тут осталися при житті...
До листа додають пояснення кривні в Америці, які цей лист дістали. Пишуть, що ця жінка, що пише лист із Казакстану, дісталася туди за те, що її чоловік не дався більшовикам зловити і десь сховався. В листі писано про велику родину. Вони були знані, але видно всі вимерли, за винятком цих, що тут якесь пропаста, не пускають нікого, хоч дехто має вивози, але від нас далеко від стації, бо аж 80 кілометрів, але довкола окружені водою так, що нічо не можна бачити нок.

В. 199. Олександр Григорій.
В. 227. Сатур Олена, Сатур Павло, Сатур Петро.
В. 238. Зварич Євген.
В. 277. Туринська Анна, Стефанів Марія А.
В. 319. Франко Елена, Франко Ірина.
В. 343. Ланак Варвара, Ланак Данило, Ланак Доналд.
В. 353. Ільчичин Доналд, Ільчичин Мейл, Ільчичин Влім.
В. 358. Стебельська Варвара А., Сорочак Роберт Н., Сорочак Роналд Р.
В. 402. Соколовський Едвард.
В. 420. Глібчук Флоренція.
В. 459. Валіковський Юрій Ф.
В. 474. Стадник Рісиф, Стадник Джейрала, Стадник Берт, Стадник Михайло, Стець Богдан.
ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:
В. 34. Кузьмичів Роналд, Кузьмичів Іван мол.
В. 102. Бучак Надія К.
В. 112. Войнаровський Омелін.
В. 192. Вічар Роналд Р., Вічар Богдан Р., Вічар Тома М.
В. 235. Проща Луїза, Проща Атафія, Проща Євген.
В. 237. Кроль Іван, Філікс Роберт Г., Кроль Євеліна, Яворська Християна М.
В. 406. Влішніч Антін мол.
В. 413. Малецька Ольга, Малецька Тетя, Буган Влім.
В. 419. Бурковський Михайло.
В. 457. Семусь Петро, Семусь Влім.
В. 464. Блок Іван.
В. 470. Кошкіла Михайло.
ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:
В. 29. Лек Павло.
В. 42. Федорів Ольга.
В. 64. Дворецька Анна.
В. 83. Гриньків Петро.
В. 112. Бейшаль Катерина, Колодій Розалія.
В. 143. Бейлей Ольга.
В. 158. Кізер Рісиф.
В. 167. Бисенський Євген.
В. 171. Ткачук Марія.
В. 172. Зайло Іван.
В. 223. Слюзар Пилип.
В. 240. Поністаш Іван.
В. 245. Шестак Марія.
В. 273. Габак Олександр мол.
В. 277. Мартинюк Андрій.
В. 299. Думанський Володимир.
В. 316. Антонів Катерина.
В. 331. Семусь Влім.
В. 348. Шеремета Розалія М.
В. 361. Бойчук Розалія.
В. 385. Шигагановський Карло Е.
ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:
В. 137. Томко Михайло.

Англії. Там справи внутрішні це одне діло, а друге інтереси Британської Імперії. П ратувати буде так само консерватист Чорчил, як теж лідер робітничої партії Атлі.
Прозвісник опозиції Його Королівської Милости згідний в справах закордонної політики Англії з провідником Уряду Його Королівського Величства. Для Британії показався потреба знов мобілізувати світ проти загрозі з боку Соевтів. По знищенню одного противника імперії треба унешкодити другого. Завдання альярмувати світ перебрав на себе провідник опозиції Чорчил напевно в порозумінні з провідником уряду, якому доповісти таку функцію ще доволі незручно.
Чорчил їде до Америки та виголошує свою відому промову в Фултон, в якій пропонує утворити англійсько-американський військовий союз для спинення совєтської агресії на Британську Імперію. Це був перший альярм, звернений до цілої англійської раси, що б мобілізувалася та не по-

зволнило білому російському медведєви розлавити британського льва та зіпхнути англосасів з їх провідного місця в світі.
Американське громадянство упоене радістю кінця війни, годоване советофілією, що пропала, розгорнуло про гаянського російського союзника ще не орієнтується в чім річ. Чути голоси за і чути голоси проти такого пропонуваного військового союзу англосасів демократів, що тільки обднані є всіли спинити Совети в їх наступі на імперію Британії. Чорчил знищив одного суперника Британії, нацистичну Німеччину, але чи знищить теж другого? Удасться йому це, так він перейде до британської історії як спасителя Англії. Не вдасться, так перед історією стане рубом питання чи Чорчил, британський Катон, розторошучи в порох Німеччину став спасителем Британії, чи Чорчил, нацистичну Німеччину став гробокопатеєм. Стоїмо на передодні події може й важкіших ніж упадок нацистичної Німеччини. (Кінець).

В. 155. Ковальська Ольга, Шпак Олена.
В. 163. Сірій Юрій.
В. 164. Роль Франклін Т.
В. 200. Парпан Роман.
В. 217. Мельник Михайло.
В. 219. Павлуся Марія.
В. 223. Краковська Олена.
В. 227. Сатур Григорій.
В. 229. Мияк Іван.
В. 270. Василіук Рісиф.
В. 277. Стефанів Юлія.
В. 296. Попович Кенет Л.
В. 325. Стадник Тома, Стадник Марія.
В. 353. Кмет Михайло.
В. 357. Келеско Григорій.
В. 367. Сеймор Рісиф А.
В. 413. Жюбик Михайло.
В. 418. Турпак Адам.
В. 421. Влішніч Олач.
В. 432. Бузакіно Олач.
В. 437. Тербуш Стефан, Стефан Стефан.
В. 441. Касинський Антін.
В. 445. Татарчук Мічел, Татарчук Олена, Рубін Онуфрій, Бойчук Володимир, Бабій Стефан.
В. 21. Чиніак Микола.
В. 63. Беньо Сейд Дж. 2.
В. 102. Бучак Анна, Бучак Богдан.
В. 163. Шургут Катерина, Шургут Рісиф.
В. 176. Гаушак Ольга, Подгорник Вікторія.
В. 181. Суліма Дмитро, Суліма Антоніна.
В. 213. Бойко Стефан.
В. 221. Шпікула Теодозія Л.
В. 235. Демко Марія, Масник Олександр, Масник Марія.
В. 237. Сальо Марія, Сальо Іван, Сальо Михайло, Волк Софія, Матковська Марія, Матковська Михайла, Матковська Анна, Матковський Павло, Баркер Юлія, Кроль Олена, Яворський Данило, Яворський Володимир, Яворський Фейлі, Яворська Юлія, Яворський Іван, Яворська Павлина, Яворська Анаеля, Яворська Меланія, Сальо Леона Л.
В. 271. Зиндун Марія.
В. 321. Струтинський Володимир.
В. 355. О. Лазар Іван.
В. 365. Кашинський Іван 2.
В. 367. Рушак Анна.
В. 371. Лева Ольга, Лева Артур, Джейн Олена.
В. 413. Малецький Франко, Малецька Тетя, Малецький Джейн, Буган Петро, Буган Анастасія, Буган Джейн.
В. 406. Влішніч Марія, Влішніч Антін.
В. 419. Гнатів Лесля, Паскович Павлина, Макалус Кей, Лукачін Анна, Корчинська Христия, Корчинський Антін, Бурковська Петра.
В. 432. Яковий Ілья.
В. 441. Вонітовий Емілія.
В. 464. Блок Леона.
В. 473. Благітка Іван.
ЧЛЕНИ ВІДІШЛИШІ ДО ІНШИХ КЛАС:
В. 7. Сухина Михайло.
В. 74. Олач Іван.
В. 116. Петришин Антін.
В. 124. Романський Іван.
В. 141. Квасник Євеліна.
В. 150. Смічерко Станіслав.
В. 170. Нечесний Іван.
В. 219. Олач Ольга.
В. 223. Кобута Мідга, Кобута Софія, Гриньшин Іван.
В. 292. Кіза Влім.
В. 299. Сидорович Стефан.
В. 367. Колонієць Михайло, Колонієць Стефан.
В. 406. Терів Михайло.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЗЕМЛЕННЯ:
В. 3. Франкеш Юрій.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:
В. 149. Дубик Іван.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ З ВИПЛАЧЕННЯ ОБЗЕМЛЕННЯ:
В. 87. Максимик Марія.
В. 133. Гіба Володимир.
В. 160. Габар Марія.
В. 221. Смух Роман.
ЧЛЕНИ ВІДІШЛИШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:
В. 2. Сенкович Василь.
В. 5. Гладкий Теодор.
В. 7. Пухер Анна.
В. 28. Костіно Іван.
В. 33. Ганковська Катерина.
В. 49. Мойсюк Ольга.
В. 132. Галашинська Бронка.
В. 155. Проща Роман.
В. 201. Лушч Василь.
В. 206. Пашинський Франко.
В. 213. Грейла Павлина.
В. 237. Завіський Бенджамін.
В. 155. Булай Зофія.
В. 293. Влішніч Михайло.
В. 303. Тетек Катерина М.
В. 304. Вавріч Флорентина.
В. 405. Дворницький Станіслав.
В. 422. Качмар Анна.
В. 432. Мочульська Елопа.
В. 469. Криховець Петро.
ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:
В. 1. Ферен Іван.
В. 2. Года Павло.
В. 7. Ташанська Теодозія.
В. 12. Олександр Петро, Сота Петро.
В. 20. Маріноук Дмитро.
В. 67. Федічак Юлія.
В. 86. Костів Василь.
В. 90. Карлош Теодор.
В. 93. Кітін Стефан.
В. 102. Елзевіч Іван.
В. 106. Зейліка Рісиф, Попел Петро.
В. 107. Міношин Іван.
В. 118. Бороза Дмитро.
В. 212. Циріло Ева.
В. 219. Сирівський Михайло.
В. 221. Фріччині Марія.
В. 232. Хома Микола.
В. 267. Тетак Петро.
В. 280. Тарас Іван.
В. 288. Ізків Яків.
В. 370. Ковальчук Теодор.
В. 371. Біленький Стефан.
В. 378. Гальчук Василь.
В. 432. Зайб Олена.
З початком лютого 1946 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів 34,117
В місяці лютого 1946 р. прийнято нових 175
В місяці лютого 1946 р. прийнято на нову 31
В місяці лютого 1946 р. прийнято з переступними листами 62

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 5. Соловський Іван.
В. 8. Сахар Вергения Р.
В. 10. Плоский Джейн К.
В. 16. Бабій Стефан Т.
В. 20. Білоус Патрик Володимир.
В. 28. Марвеч Елізавета.
В. 33. Дуляк Дорна Р.
В. 38. Рушак Шеріль М., Рушак Давид А.
В. 39. Михайлів Теодор М., Поринський Влім Г.
В. 42. Пекерія Володимир Г. мол.
В. 49. Неведюк Михайло В., Неведюк Іван П.
В. 56. Ковач Марія А., Ковач Тарис Л.
В. 58. Конопельський Джеймс Е., Гербоуш Роджер, Стар Серо, Андрушин Арліна Г., Луц Катерина Дж., Конопельська Джейн А., Луц Роберт А., Конопельський Тома В.
В. 63. Сикута Петій.
В. 86. Шейка Євген.
В. 90. Ревальський Григорій.
В. 104. Зейлук Петро Л.
В. 105. Слободзін Елен С.
В. 121. Чарний Михайло Р., Чарний Патрік А.
В. 125. Дейл Маріанна Р.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Сенкович Влім.
В. 4. Проць Ірина.
В. 125. Баран Ірина Н.
В. 160. Форман Констанс, Форман Роналд М.
В. 163. Зін Влім С.
В. 321. Гозінь Олена.
В. 389. Стріков Рафл.
В. 432. Шпуніський Орест, Шпуніський Євген.
В. 473. Юніат Дієрлі В.
ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:
В. 2. Сенкович Влім.
В. 14. Сигалевський Рісиф Л.
В. 17. Шафран Павло, Шафран Микола, Яблонська Ольга.
В. 29. Гвозда Юлія.
В. 55. Скрепчук Андрій.
В. 78. Целен Петро.
В. 85. Кей Маргарета А.
В. 98. Дішель Вергения.
В. 112. Рутіська Юлія.
В. 118. Держак Дорота.
В. 147. Кашинський Теодор.
В. 149. Горішній Юлія.
В. 154. Парла Марія.
В. 163. Зін Реймонд.
В. 188. Ткач Іван, Ткач Іван мол.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Сенкович Влім.
В. 4. Проць Ірина.
В. 125. Баран Ірина Н.
В. 160. Форман Констанс, Форман Роналд М.
В. 163. Зін Влім С.
В. 321. Гозінь Олена.
В. 389. Стріков Рафл.
В. 432. Шпуніський Орест, Шпуніський Євген.
В. 473. Юніат Дієрлі В.
ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:
В. 2. Сенкович Влім.
В. 14. Сигалевський Рісиф Л.
В. 17. Шафран

Праця для жінок і муштин WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—BYant 9-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Операторок на Сінгер машинах
Добра платня, стала робота
Бакації з платією
Louis Bendet Co.
34 Wulfrison Ave., Jersey City

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА
ЗАТРИМУЙТЕ СВОІ
ВОЄННІ БОНДИ

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Жінок чистити офіс, будинки, вечери,
\$25-\$35 тижн., досв. не треба,
плат. в часі вишк., знам. роб. умов.,
3-4. See Mr. Inge, 59 Pine St., N. Y.

ЗНАМЕНИТА НАГОДА
для жінок, муштин і дітей
знамениті робітничі умовини
70 ц. і 80 ц. на годину, платні вакації.
Кантце: Evergreen 7-8070 Mr. Mattera

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЛІВЛЕНД, О.

3 подружнього ювілею на
поміч скитальцям.

Для 17-го лютого зійшлися до дому панства Павлюків їхні друзі і знайомі, щоб влаштувати несподіванку-гостину з нагоди їхнього 25-річного подружжя.

Крім Ювілятів були на почесному місці їхні діти, дві дочки, а син, лейтенант в американській армії, був як раз в дорозі із моря і не міг бути на час на гостину! Треба згадати, що громадянин Павлюки належать до свідомих українців в Клівленді та все попирають українські справи.

Господарем гостини був пан Ільків, бувший дружба. Він зложив Ювілятам побажання та підкреснув, що минуло 25 років їх подружнього життя, впродовж якого вони старалися виховати своїх дітей на гідних українців і пам'ятали про рідний край та широкі жертвували на українські справи! Тоді відспівано Ювілятам „многая літа“.

Підчас побажань не забули гості за теперішнє положення України, а особливо за нещасливих українців, котрі знаходяться поза українськими землями на скитальщині. Голосили в цій справі пані Шенко, п. Віваровський і п. Попович. По промовах гості зложили \$25, а то:

Громадяни Павлюки \$7, громадяни Ільків \$5, а по \$2: Шенко, Попович (ст.), Віваровський, Капрань, Попович (мол.), по \$1: Чомік, Г. Голубовський, Мохнач.

Іван Попович.

СТ. ЛУС, МО.

Ми три жінки вибралися на власну руку колядувати на допомогу скитальцям, заколадували \$135 і вислали ці гроші до Зл. У. А. Допомогового Комітету в Філадельфії. Жертви зложили:

По \$5: Т. Лесів, П. Греско, В. Шуплик, В. Парашак, К. Гатані, Т. Езуско, Р. Хлопик, В. Хлопик, С. Парашак, М. Кузьмичевський, В. Шуплик, А. Громоцька; по \$3: М. Тиндик і В. Логун; по \$2: І. Медич, І. Лопачик, С. Зелінський, І. Була, І. Чухлик, М. Крушовський, о. В. Бенко, В. Голдак, І. Голдак, П. Греско, Е. Федина, М. Барпін, П. Гатані, О. Езуско, О. Голдак, П. Хлопик; по \$1: Г. Криса, І. Гринюк, А. Хлопик, А. Кісін, П. Хучинська, П. Микшуляк, А. Корольова, М. Хрун, Н. Сопро, К. Суховська, Н. Федчик, І. Якимів, К. Гардигаїло, М. Дмитришин, М. Греско, Т. Лужичка, П. Васнаюка, П. Ішук, К. Місько, М. Ковальський, М. Парашак, А. Томчак, В. Кокоруд, С. Васнаюка, А. Чайковська, П. Ярема, І. Парашак, О. Копац, Ф. Парашак, Ю. Заслоцька, В. Гук, М. Федина, А. Фає, А. Гандиур, С. Володарський, П. Реп; решта дрібниці.

За це, що згадані жертводавці послухали нашого зазиву, щиро дякуємо їм і бажаємо всього добра.

Текля Лесів, Варвара Хлопик, Текля Езуско.

ШКАГО, ІЛЛ.

3 ювілею на скитальців.

Дуже не люблю писати про ювілей, жалеться український письменник-гуморист Остап Вишня. Не люблю тому, продовжує він, бо про ювілей все треба написати щось доброго, треба вжити гарних слів, зачіпнути історію. А це не все можливе в деяких випадках.

Таке й тут в Шкаго зі мною. Є в нас багато ювілей подружнього життя, віку, приїзду до Америки і т. п., але писати про них не люблю з тих самих причин, що й український гуморист.

Зате з великою радістю хо-

чу написати кілька слів про 25-літній ювілей подружнього життя громадян Анни і Григорія Семочко.

Не хочу писати про те, що на ювілей його до Союзного Дому в минулу п'ятницю прийшло 500 людей, що столи вгналися під смачними стравами, що пригравала до пізньої ночі добра оркестра; не хочу вичисляти ювілейних промов, желань чи дарунків. Зате хочу лише з нагоди ювілею сказати кілька слів правди про ювілята. Родився біля Станислава, внімігрував до Канади перед першою світовою війною. В Канаді одружився і займався народною працею.

До Америки прибув тому 20 літ і від коли я його знаю, це тип „Перебенді“, що всюди буває. Не вдався він в тих канадійців, яких в Шкаго дуже багато, бо до народної праці його не треба було просити. Довгі літа працював в організації О.Д.В.У., був організатором цієї організації і вів українську радіову годину в Шкаго. Все мав час для організації. Мав час поїхати до Дітроїту, Клівленду чи Нью-Йорку. В його хаті все знайшли приміщення українці доброволі, що приїздили до нас з Америки, Канади чи Європи. Його дружина активна в рядах Українського Золотого Хреста.

Притім це скромний чоловік. Не вганяв за почестями. З кінцем цього місяця переноситься він на ферму до Мішинген.

З нагоди його ювілею зібрано, очевидно, кілька доларів і на скитальців. Я промовив кілька слів, а громадянин Остап Забитко, Михайло Тимчук і пані П. Боднарчук пішли поміж людей і зібрали на українських скитальців \$106.

Зложили: Матвій Різа \$10; Остап Забитко \$5.50; Г. Семочко, С. Куропас, Ю. Куць, А. Миленький з Гіброу, В. Любас, Г. Павлюк, В. Му-

Photo from American Red Cross Washington, D. C.

A surplus stock of some 9,000,000 American Red Cross prisoner of war food parcels has been made available for distribution through the Red Cross to displaced persons in Germany, Austria, and elsewhere. Millions of packages have already been received by these homeless persons, who welcome the supply of meats, powdered milk, coffee, chocolate, concentrated fruit, and other foods contained in the packages.

AMERICAN RED CROSS

НАРОДНЯ УЧАСТЬ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ЧЕРВОНОМУ ХРЕСТІ.

Через Червоний Хрест виявляється бажання людей одні допомогти. Найкращим доказом бажання й можливості такої допомоги є участь людей в праці Червоного Хреста впродовж цієї останньої світової війни.

Вони давали свої гроші. Минулого року Червоний Хрест просив \$200,000,000 на свою працю тут та за морем. Люди пожертвували \$235,000,000.

Вони давали свою кров. Ко-

ли Червоний Хрест просив за кров для воєнків, тисячі людей відвідали влаштовані для того центри й дали поверх 13,000,000 пайтів крові.

Вони давали свій час. Поверх двох з четвертю мільонів матерей, жінок, батьків, дітей в різних громадах працювали для Червоного Хреста. Жінки, а серед них багато таких, що були обтяжені господарством і родиною, виробили поверх 680,000,000 хірургічних пов'язок та поверх 1,000,000 предметів одягу для Червоного Хреста. Для воєнків за морем добровольці виробили яких

кою занялися п. Ляховський і пані Микитка. Жертвували:

По \$5-громадяни: Монтузі, М. Пришлякський; по \$2: І. Микитка, С. Ляховський, С. Гріша, Ф. Савчук, Кесія Баран, А. Мазур, Е. Баран; по \$1: Ю. Мазур, С. Мазур.

Збірка принесла 26 доларів. Гроші переслано до Українського Комітету в Філадельфії.

Петро Ляховський.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Р. В. Вунсакет. Прохаємо терпеливості. Редакція засипана листами з краю і споза краю. Буде поміщене у свій час.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

Степан Куропас.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Для скитальців.

В неділю, 2. березня зібрані рідня і знайомі в громадині Стефана Гріци з нагоди уродин його дружини. По обіді п. Петро Ляховський промовив до гостей у справі наших нещасних скитальців, що полишили свої рідні села. Збір-

УВАГА! Нью Йорк і околиця—УВАГА!

У НЕДІЛЮ, 7-го КВІТНЯ (SUNDAY APRIL 7 - 7:30 P. M.) 1946

y Washington Irving High School Auditorium

Irving Place & 17th Street (Bet. 3rd & 4th Aves.) New York City

СВЯТО В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Старанням ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ У. А. ТОВАРИСТВ М. НЮ ЙОРКУ

Програма буде подана в свій час.

ВСТУП 75 ЦЕНТИВ.

ТАРЗАН, ч. 1352. Порожній мисник.

THE CUPBOARD WAS EMPTY BUT JAKKO FOUND A GOURD CUR.

SEIZING THE GOURD, JAKKO HURRIED WITH PIERRE TO A PURE STREAM NEARBY, AND GAVE HIM ALL HE COULD DRINK.

ALL NIGHT LONG JAKKO ROCKED AND SOOTHED PIERRE. TOWARD MORNING THE BABY FELL ASLEEP.

JAKKO GENTLY LAID THE SLEEPING BABY ON A BED OF SKINS.

THEN AFTER CAREFULLY LOCKING PIERRE IN THE HUT, JAKKO STARTED OUT AFTER FOOD.

Кухонна шафа була порожня, але Джако найшов дерев'яну варешку.

Вхопивши за варешку, Джако пігав з Петром до недалекої чистої річки і напоїв його до сходу.

Потім цілу ніч Джако колісав і втихомирював Петра. Над ранком дитина заснула.

Джако легенько положив приспану дитину на ліжко зі шкіри.

Опісля, оглянувши дбайливо Петра в колибі, Джако пігав за поживою.

6,000,000 торбинок для нещасних людей продовжують давати кров для потреб цивільного населення.

Люди допомагають Червоному Хрестови також в часі природних катастроф, повені, гургану, вогню. Вони допомагають перевозити мешканців, майно, худобу. Керують автами, допомагають нагужувати та вивозити харчі та інші речі для потерпілих. В шатрах тимчасових таборів допомагають приготувати та роздавати харчі. Допомагають шукати прибіснення для потерпілих. Підчас війни Червоний Хрест дав поміч 504,200 жертвам 869 катастроф.

Допомагали люди Червоному Хрестови також у шпиталях по цілій країні доглядати хорих, ранених, вмираючих. Десятки тисяч добровольців, під доглядом Червоного Хреста працювали у військових, морських та цивільних шпиталях, виконуючи різні завдання. Інші давали добровільно свою працю у відділі домашньої служби при Червоному Хресті, полагоджуючи персоналівні справи воєнків та їхніх родин.

Інші добровольці в рядах Червоного Хреста обслуговували воєнків в розважових центрах, в шпиталях, в портах, подаючи їм перекуску, напійки. Чимало жінок працювало як помічниці норсок в місцевих шпиталях.

Мільони людей давали свій час без жадної оплати на те, щоб допомогти Червоному Хрестови виконати його величезну працю в часі війни, як рівнож і для того, щоб зібрати фонди на ту працю.

В часі миру, як і за війни, Червоний Хрест продовжує давати поміч, а мільони людей його підтримують. Добровольці все ще працюють у шпиталях, вони кожної хвилини готові служити в часі якогось

нещастя. В деяких громадах люди продовжують давати кров для потреб цивільного населення.

В березню Червоний Хрест звертається до всіх за грошовими жертвами в додатку до жертв працею та крові. Відгукніться на той заклик! Жертвуйте!

ПОШУКУЮТЬ

ПОШУКУЮ в Америці ДМИТРА ЛАПТУТА зі с. Павлів, пов. Радехів. Маю листа з Німеччини від брата Стефана Липуту. Прошу зголоситися на адресу:

PETER SZPAK,
2532 Montague Street,
Montreal 24, Ont., Canada

ТЕОДОР ОРДИНЕЦЬ, зі Львова, пошукує ОЛЬГІ БУБЕЛА, також зі Львова. Хто про неї знає, або вона сама, хай пише:
ORDYNES THEODOR
Neuburg v. Wald, R. P. No. 13,
UNRRA Team No. 309,
Bavaria-Germany.

Шукають телеграфічно

Цими днями наша газета дістала телеграфічні прохання помістити пошукування за рідними в Америці. Тому містимо їх окремо:

Михайло Шидельник, с. Івана з с. Вітлина, пов. Ярослав, пошукує свого вуйка Василя Філо в Нью-Йорку. Адресувати до Українського Комітету в Бельгії.

Анна Шпундер з Гиндичок, п. Збараж, пошукує родину: Василя Шпундера, Маріяну Литвин, Ольгу Шпундер. Адреса: Postplatz 19, Zell am See, Austria.

Микола Шуфліт, шукає Лушу Шуфліт, Михайла Кліща, Михайла Сеника, Григора і Михайла Добрянського, усіх з Опарівки, крім цього проповідника Олексія Кузьмичевського. Адреса тасам, що попередньо подано Шпундером.

Дмитро Вітницький з Космачів, пошукує Миколу Третяка; адреса: N. T. bei Rosa, Schweizer, Lauterbach 251, Bezirk Bregenz, Austria.

Окремо ще наслідки прохання:

Мирослава Коненко-Кондрі з мужем і дітьми, пошукує вуйка Олександра, кузінки Лесю і Івану Качмарів і сирітка о. Василя Кушніра в Канаді. Адреса: Ukrainisches Komitee, Lenzfeld 21, Salzburg, Austria.
Д-ра Олександра Суща і Олександра заможну Бандера з Нью-Йорку, шукає: Maria Hryniewska, D. P. Camp 448, UNRRA, Landeck, Tirol, Austria

УВАГА! ДІТРОЙТ, ГЕНТРЕМІК І ДІРБОРН, МІШ. УВАГА!
ФЕДЕРАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ
СТЕЙТУ МІНІГЕН

уряджує

УРОЧИСТЕ СВЯТО-КОНЦЕРТ

В ЧЕСТЬ 132-их РОКОВИН НАРОДЖЕННЯ ВЕЛИКОГО

ГЕНІЯ І ПОЕТА

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, 31. БЕРЕЗНЯ (MARCH 31, 1946)

в годині 2-гій пополудні

В CHADSEY HIGH SCHOOL AUDITORIUM

MARTIN & MCGRAW AVE., DETROIT, MICH.

В КОНЦЕРТІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:

1. Український Національний Хор „Думка“ під управою Івана Атаманця.
2. Український Дівочий „А САРЕЛЛА“ Хор під управою Стефанії Андрусеви.
3. Реферат: голова українського Допомогового Комітету ала. Іван Панчук. — Вступ вільний.

Просить всіх до громадної участі — Комітет.

УВАГА! — ВУНСАКЕТ, МЕНВІЛ, БЛЕКСТОН І ОКОЛИЦЯ!

Подіаємо до відомо всім українцям, землякам і знайомим, що в місті Вунсакет відкривають УКРАЇНСЬКИЙ ПЕКАРНЮ в середу, 27. березня 1946 року хлопці (ветерани) СТЕФАН І ВАСИЛЬ ВЕЦАЛ (той, що був 43 місяців в японській неволі), і ІВАН МАЛЕНЧУК під назвою

WEGAL BROTHERS BAKERY

24 BURT'S LANE

Будуть випікати хліб життний, пшеничний, разовий і білий, та різної тісточки (пейстри), паї, донеси і т. д. Отже хто бажав би, щоб зайти до вашої хати і доставити вам те, що бажаете, то просимо написати картку, 113 Church St., або зателефонувати: 6057 M., за що ми будемо вам дуже вдячні.

Пекари: СТЕФАН І ВАСИЛЬ ВЕЦАЛ І ІВАН МАЛЕНЧУК.

Реальності:
купна, продажі і виміни

ВИ ХОЧЕТЕ КУПИТИ, ЧИ ПРОДАТИ: — Доми, фарми, бізнес і машини, Грошери, Делікатеси, Ресторанти, Салони, (Bar & Grill), Кенди Столи і інші бізнеси? Зайдіть до Різ.Естейт офісу на адресу:

J. TANSKI
149 Avenue A, at E. 9th Street
New York 3, N. Y.

НА ПРОДАЖ ПРОСЕРІЯ ДЕЛІКА-
ТЕСЕН. — великий
електричний рефрежератор, гар-
ний скел, 3 кімнати, низький рейт,
торг \$600 тижнево. Ціна \$2,500 для
скорого купця. Замкнено в неділю.
Зголоситися до:

J. TANSKI
149 Ave. A, at 9th St., New York City

КУПИТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL DIRECTOR
& EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В СТЕПІ
NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАПРКРАЩА
У випадку смутку в родині клієнта
кличте як в день так і вночі

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

МИРОН ЛИТВИН
І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шпра і чесна

801 SPRINGFIELD AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Заряди ШАДІТЬ дешо
з вашого забезпечення.

Ми улажуємо пре-
красний ЦІЛИЙ \$150.00
ПОХОРОН за

У випадку смутку в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український
погребовий зарядчик
в Америці

S. KANAL KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4648

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.

Phone BElgow 3-6763

ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
заряджує погребам по
ціні так низькій як

ОБСЛУГА НАПРКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Rigified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Занимається похоронами
в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ
ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MErose 5-6577